

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради ТНВК № 15
(протокол № 1 від 19.10.2018)

Положення
про моніторинг якості освітнього процесу
у Тернопільському навчально-виховному комплексі
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - медичний ліцей № 15»
Тернопільської міської ради Тернопільської області

1. Загальні положення

1.1. Положення про моніторинг якості освітнього процесу у Тернопільському навчально-виховному комплексі «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - медичний ліцей №15» (далі - Положення) регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю за якістю освітнього процесу на рівні закладу у вигляді моніторингових досліджень.

1.2. Нормативною базою моніторингу якості освітнього процесу в закладі є:

- Конституція України;
- Закони України:
 - «Про освіту»,
 - «Про загальну середню освіту»,
 - «Про Національну програму інформатизації»;
- Національна Програма «Освіта України ХХІ століття»;
- Національна доктрина розвитку освіти;
- Державні стандарти початкової, базової і повної загальної середньої освіти;
- Концепція Нової української школи;
- Статут ТНВК №15;
- Програма розвитку ТНВК №15 на 2019-2023 рр.

1.3. Провідним напрямком удосконалення системи освіти є формування системи управління якістю освіти засобами моніторингу розвитку та контролю якості освіти із залученням усіх зацікавлених учасників освітнього процесу.

1.4. Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу.

1.5. Внутрішній моніторинг передбачає збирання (первинні дані), аналіз та оцінку якості освіти, зберігання (створення і ведення бази даних), прогнозування та розробку рекомендацій щодо корекційної роботи.

1.6. Моніторингові дослідження проводяться моніторинговою групою та адміністрацією закладу.

1.7. Положення затверджується на засіданні педагогічної ради.

1.8. ТНБК №15 у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими документами з питань організації освітнього процесу та даним Положенням.

1.9. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

1.10. У Положенні використовуються такі терміни:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

2. Мета моніторингу

2.1. Вивчення рівня ефективності роботи закладу, результатів організації освітнього процесу та науково-методичної роботи, а також раціональності педагогічних засобів та технологій.

2.2. Активізація діяльності педагогічного колективу в напрямі вивчення і впровадження інноваційних технологій.

2.3. Забезпечення ефективного об'єктивного інформаційного відображення стану якості системи освіти, відстеження динаміки якості наданих освітніх послуг, ефективності управління якістю освіти.

2.4. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- Розробка та використання єдиних нормативних матеріалів.
- Створення механізму моніторингових досліджень.
- Розробка та застосування технологій збирання, узагальнення, класифікації та аналізу інформації.

- Отримання достовірної та об'єктивної інформації про умови, організацію, зміст та результати освітнього процесу.
- Систематизація інформації, підвищення її оперативності та доступності.
- Координація діяльності всіх суб'єктів моніторингу сфери освіти.
- Удосконалення технології інформаційно-аналітичної діяльності.
- Своєчасне виявлення динаміки і основних тенденцій у розвитку системи загальної освіти.
- Своєчасне виявлення змін у сфері освіти і викликаних ними факторів.
- Забезпечення органів управління освітою та адміністрацій освітніх установ інформацією, отриманою при здійсненні моніторингу щодо створення прогнозів, аналітичних, довідкових матеріалів.
- Визначення форматів зібраної інформації, розробка технології її використання як інформаційної основи при прийнятті управлінських рішень.

3. Завдання моніторингу

3.1. Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом у ТНВК №15:

- визначення якості навчальних досягнень учнів, рівня їхньої соціалізації;
 - сприяння підвищенню якості загальної середньої освіти;
 - вивчення зв'язку між успішністю учнів і соціальними умовами їхнього життя, результатами роботи педагогів, рівнем соціального захисту, моральними цінностями, потребами особистості та держави;
- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, лабораторного, ресурсного забезпечення навчального закладу;
- створення необхідних умов для творчої діяльності учасників освітнього процесу, реалізації особистісно орієнтованої системи освіти, адаптованої до рівнів і особливостей розвитку учнів;
- впровадження освітніх інновацій, сучасних інформаційних технологій для оновлення змісту освіти та форми організації освітнього процесу.

3.2. Створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу.

3.3. Аналіз чинників впливу на результативність успішності, підтримка високої мотивації навчання.

3.4. Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації здобувачів загальної середньої освіти та педагогічних працівників.

3.5. Прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі.

4. Предмет моніторингу

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в закладі.

5. Об'єкти моніторингу

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в закладі, що включає кілька рівнів:

- здобувач загальної середньої освіти;
- педагогічний працівник;
- класний керівник;
- батьки, громадськість та інші.

6. Суб'єкти моніторингу

Суб'єктами моніторингу виступають:

- моніторингова група;
- адміністрація закладу;
- органи управління освітою (різних рівнів).

7. Форми та методи моніторингу

7.1. Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, учнями, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками ініціативних груп тощо;
- зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.

7.2. Методи моніторингу:

- метод спостереження;
- метод анкетування;
- метод ранжування;
- метод бесіди;
- метод соціометричного вибору.

8. Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- валідність (відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів);
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості).

9. Основні напрямки моніторингу

9.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками залежно від його цілей, рівня здійснення й обстежуваного об'єкта.

До основних напрямків моніторингу належать:

- дотримання законодавства у сфері освіти;
- оснащеність освітнього процесу;
- рівень навчальних досягнень;
- організація превентивної освіти дітей та молоді;
- професіоналізм педагогічних працівників;
- організація управлінської діяльності;
- ефективність виховних систем;
- виконання соціального замовлення;
- забезпечення доступності дошкільної і середньої загальної освіти.

9.2. Моніторинг якості системи освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, медичні, санітарно-гігієнічні, демографічні, статистичні та ін.

9.3. На підставі моніторингу фіксується стан якості системи освіти, прогнозується її розвиток.

10. Очікувані результати:

10.1. Отримання результатів стану освітнього процесу в закладі.

10.2. Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

11. Підсумки моніторингу

11.1. Підсумки моніторингу підводяться двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року).

11.2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.

11.3. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях ініціативних груп, нарадах при директору, засіданнях методичної ради закладу, педрадах.

11.4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

12. Інформаційний фонд моніторингу

12.1. Реалізація моніторингу передбачає організацію постійного відстеження й накопичення даних на основі:

12.1.1. Документів і матеріалів, отриманих у ході:

- опитування, анкетування учасників освітнього процесу;
- державної підсумкової атестації випускників;
- підвищення кваліфікації та атестації педагогічних і керівних кадрів.

12.1.2. Результатів зовнішнього незалежного оцінювання;

12.1.3. Результатів планових спеціально організованих моніторингових досліджень.

12.2. Отримана в процесі моніторингу інформація має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану справ);
- точність (мінімальність у похибках вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- систематичність (приведення різноджерельної інформації до спільного знаменника);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

13. Порядок проведення моніторингу

13.1. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради закладу.

13.2. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою закладу.

13.3. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу.

13.4. Педагог має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу.

13.5. Моніторингові дослідження вчитель координує та узгоджує з керівником ініціативної групи, головою методичної ради, адміністрацією закладу.

13.6. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки затвержені технології (інструментарії).

13.7. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у Положенні протягом всієї своєї діяльності.

13.8. Керівник ініціативної групи несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні своєї ініціативної групи.

13.9. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою методичною радою та погодженою ініціативною групою.

13.10. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні закладу проводить методична рада.

13.11. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях ініціативних груп вчителів-предметників, методичної та педагогічної рад закладу.

13.12. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом навчання учнів, з якими проводився моніторинг.

13.13. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками закладу, за згодою ради закладу – з батьками та громадськістю.

13.14. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

13.15. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:

I етап – підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.

II етап – практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів.

III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

14. Відповідальність щодо здійснення внутрішнього моніторингу

14.1. Відповідальність за організацію роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на методичну раду навчального закладу.

14.2. Методична рада закладу:

- забезпечує виконання покладених на неї завдань з питань здійснення внутрішнього моніторингу відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», нормативно-правових актів щодо організації освітнього процесу, проводить внутрішній моніторинг, координує і контролює діяльність щодо забезпечення об'єктивності, валідності, надійності, врахування психолого-педагогічних особливостей, систематичності, гуманістичної спрямованості;

- проводить єдину науково-методичну політику з питань здійснення внутрішнього моніторингу, впровадження нових технологій діагностування, направлених на забезпечення синхронності процесів спостереження, замірювання, отримання на цій основі знань про стан

об'єкта з подальшим моделюванням, прогнозуванням та прийняттям відповідного управлінського рішення;

- розробляє систему здійснення внутрішнього моніторингу, яка безпосередньо підпорядковується педагогічній раді;
- забезпечує опрацювання та прийняття нових, перегляд і скасування попередніх методик щодо здійснення внутрішнього моніторингу, здійснює контроль за їх виконанням;
- забезпечує функціонування системи внутрішнього моніторингу в закладі;
- веде облік моніторингових досліджень;
- організовує підготовку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань здійснення моніторингових досліджень;
- організовує і проводить наради, конференції, семінари, виставки з питань моніторингу;
- здійснює постійний зв'язок з Тернопільським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, міськими методичними службами з питань моніторингових досліджень;
- бере участь у міжнародному співробітництві з питань моніторингових досліджень.

15. Контроль за проведенням моніторингу здійснює адміністрація закладу

15.1. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу.

15.1.1. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

15.1.2. Особи, які організовують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.

15.1.3. З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.

15.2. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції органів управління освітою.

15.3. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

15.4. Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням методичної ради ТНВК №15.